

Latwefchu Awisēs.

54. gadagahjums.

Nr. 18.

Trefchdeenā, 30. April (12. Mai).

1875.

Redakteera adrese: Pastor Safranowicz, Luttringen pr. Frauenburg, Aurland. — Ekspedijija Bentborn L. (Neyber) grabmatu kōbdē Jelgawā.

Rahditajs: No cefšsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunakōbē sinas. Mahzitaja Greetiā. Schahweta nauda. Svehziģs wahrds. Zeet klusu. Atwidta. Sludināšanas.

No cefšsemehm.

Jelgawas pušē ūchi pawafara leelōs pluhdōs — paldees Deewam uhdens pats nau neweenās zilweka dšhwibas par upuri prasijees. jebūchu daschā pawafari gan tā ir notizees. Tik ween kahdi 10 tilti pa muhsu puši no uhdena gan izelti un aisnesti, kuru weetās tagad atkal jaunus nemahs sabuhweht.

— Iūgabjuščhās nedelās atkal daschas pašnahwibas notikuščas. Tā kahds atstāweeks no pilūhta isnahzīs uskaphis uš tilta lehnes un — „plauščh“ pats tihūchi wiktōs eefchā; lihki ohrā deenā iūweijojuūchi.

Zeel-Behrjēs Klabu ūaimneeka brahlis Sato zetortdeen panehmis 10 rb. naudas lihds un iūeet ūweifs, wefels no mahjahm. Pehzā, 17. April, atrada wina lihki Dohbeles eelā guloh. No ahreenes ūtatotees, ūleplawibas darbs gan nerahdahs eūohs, bet dširdeūim, ko dakteris pee greeschanas eefchās buhs uūgabjīs.

Ari dširdam, ka ūchur tur daschi pa leeldeenam ūchuhpōdamees ūmagi iūkridami lohzeklus lausufchees, ir pat pee nahwes ūūitufchees. Waj newaretu to ūwehtu laizinu jaukati pawadiht, nekā tā?

Skurūstenu muiūchas Juhtu mahjās iūtāba 15. April no dedūa, ūlahde ap 1300 rb. Kā uguns zehlees, nau ūinams.

A. H—n.

Iū Zeel-Swehtēs. Gara ūeema, kas noslohdsija druwas un dahrsus apakūch beesas ūneega apūegas, nu jau dewuūi weetu atnahkuūchajam jaunom pawafarim. Tomehr ta pati bahneem mums lahwuūi noskahrst, ka winai aiūeefchana nepatihkama; jo ar ūaweem ūneega mahkoneem un nakts ūaltumu wehl ranga brihdinaht atnahkuūcho pawafari. Sagaidihts pawafars atnesa dascham raiūigus brihūchus; jo uhdeni ūakrahjuūchees no kuhstōūcha ūneega Leijeneeekem draudeja apmekleht wina dšhwoktus. Tilti un zeti brauzejeem bij palikuūchi nedrohūchi. Reween atnahkuūchais pawafars daschus raiūinajīs ar ūaweem uhdeneem, bet ari ar lohpu baribu; jo dširdam ūuhdamees, ka zits jau wairak nedelas ūawus lohpihus ehdinajīs ar ūamihūstiteem garkuhtu ūalmeem un dascham labam wiūs lohpu ehdamais jau pee gala. ūchi pawafara uhdeni, kā dširdam, lohki maū eepreczinajuūchi ar ūawu ūiwju bagatibu.

Bagahjuščhā ūeemā bija muhsu ūlohleni iūūargati no wiūūahm leelahm ūehrgahm un ūlimibahm, tikai daschi apūlima ar aūihm. Tē nu gan buhs pa datai waina jaroht muhsu patuūūhajai ūlohlas ruhmei. Wiūu to eewehrojoht jaleezina: ūlohleneem bij japanes dascha patihkama kā ari nepatihkama deena. Wiūpahrigais kara deenesta liūums, kā rahdahs, muhūūejus paūlubinajīs wairak ūawus deklus liūt iūūohloht, nekā meitenes; jo no 136 ūlohlas behrneem tikai 33 meitenes tika pagahjuščhā ūeemā pag. ūlohla ūlohlotas. Janoūchelo, ka daschahm meitenehm ūlohlas mahzibas paleel ūweūchās. Ne-iūprohtama leeta, — kur gan muhsu nahkamee iūūohlotee jau-nekli lai nemūees ūewim lihgawinas, ja meitenes audūina neūlohlotas? Wezē Wāhzu ūakams wahrds mahja: „Weenads ar weenadu labpraht ūaderahs.“ Tad nu pehz ūchi ūakama wahida mahzibas ūlohlohts jauneklīs ar neūohlotu jaunawinu labpraht nesadereūees.

ūekams wehl Latw. awisēs nedabujahm laūiht iūūaidroūchānu par to ūūaūeeūhu paūaku no ta brihnuma behrnina, ari muhūejōs bij ūipri iūpauduūees ta ūina, ka eūohht kautkur peedūimis kahds behrniūch, kas ūludinajīs, ka nahkamais 1875. gads buhūchoht buht lohiti bagats un pehz tam nahūūchoht leela aūinš iūleefchana u. t. pr. Waru leezinaht ka wiūi muhūeji tuhdal tureja iūpausto ūinu par blehnu walodu.

Chr. S—ldts.

No ūukuma puūes. Swehtdeen 6. April gadijahs pee mums ūchahds behdiģs notikums. Weenās mahjās nehālu no pilūhta tapa behres turetas, kur jau pehz tehwu tehwu eeraūchahm iūūiģi udiūhwoja. Trim no ūcheem behrineeekem ar eefluūchahm galwinahm pehz puūdeenas uū mahjahm brauzohht eelutejāhs taiini par ūukuma eūeru braukt, lai gan labi ūinaja, ka ledus no ūaules bij itin ūūhaugans un gandrihs iūluūis. ūeūahkumā gahja brauūchana labi uū preeūūchu, bet tē peepēūchi ledus luhūa un brauzeji ar ūirgu un kamaūahm, kas tuhdal uū muti apwehlahs, uhdeni eegahjāhs. Weens no ūcheem tuhdal peekerdamees uū ledu uūrahpahs un gabālu gahjīs eegahjāhs uhdeni, ka no ta neko redūeht nedabuja. Tee diwi ziti wihrī tika no ūlahtpeekrehjuūcheem kaudihm iūweijoti. Lai gan jau lihkis wairak kā nedelu meklehts, tom hr nau atrast. ūubmalās ūrahdadami kaudihs eūohht manijuūchi, ka lihkis zaur ūubmalās ūubūchahm zauri iūrauts un buhūchoht gan par to ūipri peepuhduūchu ūlohzenes uūi uū ūhlokenbekes eūeru aisnestis. Wehl japeemin kahds wahrdiūch par dūelzēku. Muhsu ūukuma dūelzēta buhwūchana tiks Mai mehnesi gruntigi eefahkta, jo iūūeneeri jau ūiģas wehl, kalnu augsnumu un leiju ūemumu

aprehtinadami un pagasta waldišchanas pawehli dabujufčas, lai teem no dselszeta direkzijas issubtiteem inscheneerem wifū palihdsibu sneedi. Tā tad Lukumneeku zeriba us dselszetu, ko tee jau ilgu laiku kruhtis nesa, ar Deewa palihgu tiks ispildita. Chr. Jak.

Schanjami rihki jau daschu nelaimē gruhdufchi, tomehr wehl ar teem wifū nemahl prahtigi apeetees. Resen B. pagasta U. šaimneeka dehls, istabā behrnu pulzinā, ar ihstohbreni spehledamees un nesinadams, ka ar ikrohthm lahmeta, weenam behrnam gilmiti faskrambajis. Deewa fargafchana, ka leelaka nelaimē nenotika. — Tapat 12. April S. pasta kantori jaunš pastiljons ar ihstohbreni spehledamees buhtu leelā nelaimē kluis, ja Deewa schehliga ašs nebuhtu fargajufi. Ustawedamees biju apsehdees pee seenas, pee kuras lohde kahdus 3 sohluš no manis glabshotu rahmiti fadragaja. Zik breefmas gan nau japeeredf kahsās zaur to newajadšigu un neapdohmigu schaudišchanu! Tahds preeks ir breefmu preeks, un buhtu wifur atmetams. A. K—k.

Kursemes gubernas waldišchanas teesa, kas isg. Noember mehnesi zaur gubernas awisohm wifahm polizejas teefahm us to zeetako peekohdinaja, eewehroht wifus tohs spehla stahwofchus likumus, ka ubagofchana un aplahrtblandišchanahs nekur netohv zeesta, bet isdelmeta, tagad tai paschā leetā ir islaidufi pawehli, kas ihpafchi sihmejahs us schihdeem un tšhiganeem, no kureem tohp sinohts, ka tee wefelās familijās apfahrt staiga un lauzineekem ir par leelu apgruhtinaschanu. Tapehž tad Kursēm. gub. wald. teesa wifahm muifchu, nowadu un meestu polizejahm tagad isdohd:

- 1) kur schihdi pa mahjahm staiga un ar drehbehm un wirtschafstes prezhem andele, tur buhs pakaf mekleht, waj wineem katram ir ta wajjadšiga andeles patente (preeksch kahjineeka ta makfa 7 rubki 80 kop., un preeksch brauzeja pretfchu schihda 19^{1/2} rubl.); kuras tahdas sihmes truhlft, tohs buhs tuhdał pilsteefai eesuhtht. (Pehž § 464. Pofchlinuštawā 1868.)
- 2) kur tšhigani aplahrt staiga, buhs us to zeetako peeprafht no ik weena pafes parahdīchanu un kur tahs truhlft jeb kur pafe pret likumu ir isdohta us wifū familiju, tur buhs tšhiganus tuhdał pilsteefai eesuhtht. (Pehž § 173—175. Walfslikum.)

No **Boldera** rakstija jau 15. April, ka 20 sehgetu un damflugi jau redsami, bet ta juhrmas ledus labad wehl nespehja peenahft; uhdens zefsch us Rihgu efoht wifur flaidrs; us Dubulteem ari jau 15. April damslaiwas fahka eet. 16. April pirmāis kugis (wahzu l.) peebrauza Rihgā pee pilfehka bulwerka.

Leijas-daugawā tee reguleereshanas darbi ir isgahjufchā gadā labi weifufchees; šemes rahdahs ari zaur to, ka isg. September mehnesi finansminister kungs Rihgā buhdams fchohs darbus apluhkoja; tee welkamee dambji un krasu stiprinajumi pehž aprehkinuma prafahs kahdus 400 tuhft. rubl., ko ohstahubwes kafe nespehja doht un tapehž ar luhgšchanu bij ja-eet pee krohna. Minister kungs usteikdams tohs lihdsfchinigus darbus un apfohlija gahdaht, ka tahs wajjadšigas summas ne-tiktu leegtas, lai wifa leijas-daugawa, no Dohles fahloht lihds kur juhrā ee-eet waretu par flaidru zetu palikt. Tee rehkinumi ir wifū Behterburgā eefneegti un ir zerams, ka schowafar warehs tohs darbus rohkā nemt; ir norehkinahs, ka tee darbi nemfees 8 gadus laika un mafahs pee 2 milioni rbl. Preeksch 1875. un 1876. gada ir nolikti: augfchpus Rihgas 2 žirtumi kreifajā un labajā daugawas rohkā, krasu stiprinafchana pee

Wohlera muifchas un ap firgu falu un kurlpneeku falu, Andreja dambja pahrtaišchana, bager mafchinas un 10 plohtu eegahdaschana, kas to zetu pa labai rohkai no putnu falas lai flaidro.

Balt. w. raksta, ka pee teem nesen mineteem diwi jauneem laikraksteem nahl wehl weens, kas nupat dabujis atwehleschānu. Schis laikraksts faulfsees: „**Darbs.**“ Wifū isdohs R. Thomson f. Rihgā, weenteis nedetā. Wifsch buhs semkohpibas, tirgošchanas un industrijas laikraksts ar bildehm.

No **Behterburgas**. Leelfirsta krohnamantineeka prinzeze ir 17. April muhfu wifufschehliga Keisara dsimšchanas deenā pee fwehtas krištibas nesta. Jauna prinzeze tika apfelitōs gohda ratōs ar 6 firgi, kara spehlam pa preekschu eimohht un no leelas gohda pawadonū rindas wadita us Keisara seemas pili nowesta. Pehž krištibas Keisarene no selta blohdas isnemdama peekahra jaunajai prinzezei fw. Katrinas gohda sihmi. Kuhmās bij muhfu Keisarenes majestete, leelfirsts Wladimirs, Dahnu kehniufch un Dahnu prinzeze Tira.

No **Witebfkas**. Peeminohht to sinu Latw. aw. Nr. 13. man jafino, ka ari tee 16 žilweli, kas bij no trakeem wilteem fakohsti un us Drifas flimneeku namu nowesti, ir bailigā nahwē apmiruschi. Pee mums Drifas aprinki 10. April lohti stipra wehtra plohtijahs, tā ka dauds junti tika nonesti, ir pat mahjas fagahstas. Ap Dinaburgu ta wehtra ir dauds pohsta darijufi. K. A.

Mafkawas awise fakahs sinoht, ka wifseem krohna pasta fuhthjumeem, kas lihds fchim gahja par wolti, us preekschu buhschoht jamakfa pufe no tahs takfes, kas preeksch žiteem nošpreeka.

Kasanas kaufmani ministerijai to luhgšchanu peenefufchi, lai atwehloht taišht dselszetu no Nifchni Nowgorodas us Kasanu (400 werstes); ta nauda jau efoht wifa gatawa.

Warschawā ir 4 nami, pee kureem wehl tapa buhwehts, fakritufchi; weens 4 tahfchu augsts fagahsdamees ir 5 žilwefus noštis un 5 stipri eewainojis. Kamenez-Podolskā ir teatera nams nodedšis; nams bij patlaban faufchu pilns, kad uguns iszehlahs, pa laimi bij wifur plataš durwis, ka laudis spehja laukā istikt.

No ahrsemehm.

Tahs kara padaudšinaschanas, kas isgahjufchās nedetās zaur ahrwalstihm gahja, ir nu atkal jau apklusufchās, jo ne us weenu pufi ta leeta wehl tā nestahw, ka karsch jau buhtu bihstams. Bet wifas tahs pahrunas to gan israhda, ka Wahzleme newar wis drohschi patantees us fawcem lihdsfchinigeem draugeem; war laiki nahlft, kur Austrija un Italijs atmetahs ari us žitu pufi. Sinams, Franzijsa wifadi ruhrejahs few jaunus draugus peedabuht, bet redsedama, ka fchim brihšham wehl neko nepafpehž, ir nu atkal žik ween spehjamis mihligu waigu Wahzlemei atgreesufi, bet fchi paleek tomehr mohdriga.

— Berlinē pohschahs us Kreewu Keisara fanemfchanu, kas us Gmsu braudams ees ari zaur Berlini.

— Wahzu krohna prinzijs Italijs buhdams ir ar Italijs kehniinu tohti mihligi fatifufchees, tā ka meera pretineekem tas nau nezil pa prahtam.

Wahzu armijā ir tagad wifzaur eewestas tahs tā faulf-tahs „Mauser flintes“. Tas wahrs zelahs no diwi brakteem Wituma un Paula Mausera, kas preeksch 12 gadeem abi bij wehl prahti fabrika strahdneeki Oberdorfas fabriki Wirtembergā. Ar fawu masu rohziwu wixi wifā klufumā gudroja un taišija

trihš flintis un peedahwaja sawu flunfigo darbu Wahzu wal-dischanai, kas to ari nopirka un bes tablakas peegudroschanas wisâ sawâ armijâ eeweda. Tagad schee abi brahti ir par leeleeem fabriku kungeem tai paschâ Oberdorsâ, kur nesen bij prasti fabrikstrahdneeki. Redsi, kas war isnahkt, kad prahts dsenahs.

Belgija ir zaur zaurim katolu seme un tur pahwestneeleem wisu scho laiku ir ihstis pereklis, no kurenas gan paklusu gan redsami knahba pret Wahzsemi. Bismarks newaredams to ezeest, bij pahri rakstus turp nolaidis veeminedams, ka wisas tahs darischanas Wahzsemi nau wis mihlas. Wahzsees eenaidneeki greesa to leetu ta, ka Bismarks griboht ari Belgijai usmahktees un to apriht. Englante ari jau sahla kuprotees, bet kad nu wisi tee raksti nahza gaisma un bij jareds, ka Wahzsees wahrdi bij taisnigi un nebij it ne kahda eemeſla tohs par meera trauzeschanu eestatiht, tad nu atkal wisur witneem bij jaleekahs pee meera.

No **Amerikas** raksta, ka tur daschas nedeſas atpakat, kamehr ledus wehl stahwejis no N. Fundlandsalas 34 wihri gabjufchi pa ledu labi tahlu juhra, lihds kahdam kugim, kas ledu eefalis guleja. Daschas mantibas no kuga isnehmuschi tee nahza mahja, bet gabalu peenahlfufchi eerauga, ka ledus ir no kraſta atgahjis un wifs ka plohts peld us zitu pusi; baribas nebij lihds un jau pirmâ nakti, kur labi stipri wehl fala, 13 sawu dsihwibu pasaudeja. Melaine gan bij drihs pamanita un fugis nahza tohs zilwekus juhra mekleht, nonehma ari wifus 21 no ledus plohts, bet tee bij til lohti zaur badu, aukstumu un bailehm iswahrgufchi, ka 11 drihs apmira un til tee 10 zaur ruhpiġu kohpfchanu dsihwi palika.

Ķipalidjeschana. Kahds kaufmanis Nu-Jorkâ bij awisēs isfludinajis, ka grib preeksch sawas bohdes weenu mundru, nefamaitatu puischeli. Wakara tohp pee wina durwihm schindinahts, kaufmanis isect un atrohd puischeli, bet til 11 deenas wezu un masâ grohsinâ eetihtu un eegulditu. Pee deſischa bij sihmitē peesprauſta: „Puischels ir mundis un nefamaitahs, ne-ehd wehl ne tabaku.“

Austrijas galwas pilsehta, **Wihne**, ir 17. April dwehfetu rewisione bijusi; Wihne, pilsehta paschâ bij 635 tuhſt., un kad peeskaita klaht tahs forſchtates, tad isnohl 1 milions un 1 tuhſtots. Simtu gadu atpakat bij til festa data no tagadeja eedsihwotaju ſkaita.

Das wisleelakais lasitaju ſkaitis no wiseem laikraksteem ir tai wahzu lapai „**Gartenlaube**“; wina tohp Leipzigâ drufata; tagad tai esoht 382 tuhſt. lasitaju. S.

Wisjannakahs sinas.

No **Brohzenes** ar gauschahm firdsfahpehm mibkeem lasitajeem behdu wehsti nesu. 21. April pulſten 10. no rihta aifgabja muhju ſtoblas namē ar uguni. No kam uguns zehlahs, ſkaidri newar sinah, bet gan war dohmaht, ka buhs no ſkurſtena zehluſees. No apafschejas ruhmes gan leelo dalu isglabba, jo ahtrumâ ſastrehja laudis palihgâ; bet kas augſchâ bij, tas palika wifs ugunim par laupijumu. Stahde wehl ſkaidri nau sinama. Sirnigu pateizibu wiseem mibkeem brakkeem un mahſahm, kas behdu brihdi lihdszeetigu mibkeesibas firdi rahdija. Ar asaru pilnahm azihm daschs ugunsbreesmas ſstrehja glahbdams. — Mibkeem amata brakkeem par sinu, ka to ſkohlotaġu konferenzi, kas bij pee manis us 28. April nolitta, ſhogad gan wairs newareschu peckenit.

Brohzenes ſkohlotaġs
A. Kalk.

Baltijas domehnu waldbas presidents Stange un Balt. reguleereschanas komisjones presidents Struwe ir no Keisara ar Stanislawa gobda sihmi no pirmahs klases apdahwinati.

Schihš wufes karaspehka pahrwaldneeks Wikas generalgubernators Albedinski ſchinis deenas nahf us Rihgu un noturehs tur saldatu rewiju. Generalgubernators, firſis Bagration ir no Pehterburgas mahjas pahrbrauzis.

Sewastopolas pilsehts ir waldischanai to lubgſchanu preeſchâ zehlis, lai tohp atwehlehts, ka pa wifu Kreewu walſi dahwanas laſa, no furam waretu weenu peemisu zelt preeksch wifseem teem firdigeem kara wihreem, kas par Sewastopoli nahwē gabjufchi. S.

Wahzitaja Greetina.

Kur ſaulē no-eijoht drehgna wakara migla wisbeefaki pahf plascheem plawu klaijumeem issteepjahs, widu starp trekneem ſahlu un weischu laukeem, stahweja it tuwu kaiminōs diwi semneeku mahjas. Augſchup mahjahm atradahs ſahdschus. Starp ſahdschu un mahjahm bij atkal bagatas druwās un ſahlainas ganibas redsamas, zaur kurahm masas uvi-tes meerigi tahlak burbutodams uhdenē ar ſaweem daudſkahrigeem lihumeem krusstoja. Bij jau stipri krehſlis. Migla lehnām wifnoja us uhdeem un aplahja wifu klaijumu ar ſawu peleko mehteli. Bet eekams tais mahjas labajâ wufē jau ſen uguns dedſa, bij tanis pa kreiso rohku, pee Plawsemneeka, wehl arween wifs tumſiba tehrpees un tikai wakara ſarklanums atſpihdeja istabas jumta gehwelos lohga ruhtēs. Un tatschu nebij, lai gan tā islikahs, pee Plawsemneeka til klufi un meerigi. Plaschajâ istabâ ſehdeja ais galda, us elkoneem atſpeedees, patē namatehws, gan jau wezs, bet wehl ſpehka wihrē; no waiga usluhkojohht bij manams, ka winam zeeta duhſcha un nelohkams prahts. Winam blakus ſehdeja Plawsemneeze, muguru pret krehſta lehni atſpeeduſi, un ſawas tuklahs rohkas pahf krukthim krusſiski ſalikufi klauſijahs, ka likahs, ar leelu labpatifſchanu us ſawa wihra wahrdeem, jo wina pa brihſcham galwu palohzija, it ka teikdama, tew taisniba, mihkais wihrin, un us winas ſarkana, labi patukla waiga bij manama apbrihnofchana, kas zaur wihra runas ſkunſti tur bij uſtupinata. Bet abu azis karajahs pee winu neeniga dehla un mahju mantineeka, kas makeniht atſtatu no wineem us krahſus benka ſehdeja, kuplus duhmu mahkonus is ſawa ihſa kurlifſcha pihpejohht, un ka ſeija arweenu wairaf aptumſchojahs.

„Un pee tam paleek, tas preeksch mums wiseem par labu!“ ar ſchahdeem wahrdeem Plawsemneeks pabeidsa ſawu runu un iszehlahs no ſehdekla, ar plaukſtu, it ka ſawu gala wahrdu apſtiprinadams, us galdu ſisdams. Plawsemneeze galwu pakratijufi ari ſazija: „Ja, pee tani paleek! Tew taisniba, Plawsemneek!“

Dehls pihpeja klufu zeesdams tahlak; krehſliba apſlehpā arweenu wairaf wina ſlahbo gihmi. Bet beidsohht winsch newareja wairs ilgal istureht, un, ari tawat no ſawa ſehdekla uszehlees, winsch ahtri eesauzahs: „Das ne-ect, teht, tas pateek ne-ect, zil labpraht es ari to wehletohs. Es newaru Muifsemneezi prezeht! Das teefa, ka tas preeksch mums wiseem buhtu par labu, kad es winu prezetu, jo winas mahju rohbeſchās ſatek lohpa ar muhſejahm rohbeſchahm un es dabutu lihds ar winu pateeki ſmuku ihpafchumu. Prezetees winai ari ir japrezejahs, un es gan sinu, ka wina mani labpraht nemtu; bet, ka jau ſaziju, es newaru, teht, neſpeed mani, es tewi luhſu!“

„Plawsemneeks par tam lohti fastaitahs un dusmu ahderes winam us peeri ustuhka leeliskam.

„Un tomehr tam janoteek, tu nelga! Ja ar labu ne-ees, tad, sinams, nekās zits ne-atliks, ka tewi pee tam peespeedi-schu, jo manai gribei janoteek un ne tawai!“ winsch dusmigi isfauzahs. „Waj gan dohma, ka es lauschu zitam tur man us deguna danzoht un sawu labumu ar kahjahm mihschu? Waj Muischsemneeze tew gan tamdehl nau laba un smuka deesgan, ka winai farkani mati? Un waj wina nau laba fainneeze? Sawu muhschu tu newari labaki prezetees, tu geli!“

„Ja, ja! labaki tu newari wis wairs prezetees, Mahrtn, tehnam taisniba!“ mahte apstiprinaja. „Smuka wina ir un pee tam wehl bagata, un rē — tē tas ahkis!“ — —

„Bina ir zeetfirdiga seewa, pilna wiltibas un krahpschanaas, un ar wihrischkeem tilai paijinas dsen!“ Mahrtnsch nu dusmigi eesfauzahs. „Ar tahdu seewu, un kad wina ari ar seltu buhtu apbehrta! es newaru un negribu dsihwoht; tad labal kleijoju pa platu pasauli apfahrt, nekā tahdu prezeju.“

„No Deewa wufes, Mahrtn, ko tu muldi!“ mahte waimanaja. Bet Plawsemneeks peegahja pee pretineeka dehla tuwak un fazija pusdikti: „Sinu gan, kapehz tu Muischsemneezi negribi. Tew tup mahzitaja Greetina pakausi, ta dseltenmate rogana. Bet — to es tew faku — eekams man tahda pelnurschke par wedeklu teek pahwesta, es labal tewi is mahjahm isdsenu, un — wari eet! Gan jau atkal drihs pahrnahski, jo deeneht ir fuhra leeta, un tu to wehl ne-eesi baudijis. Tagad tu nu manas dohmas fini, un nu — deesgan!“

Plawsemneeks isgahja ar smageem sohsteem is istabas. Nu nehmahs mahte ar mihligeem, faldeem wahrdeem dehla stuhrgalwibu lausi un winu us labakahm dohmahm greeft; bet wifs par welti!

„Nepadareet sawu weenigo dehlu nelaimigu nandas deht!“ Mahrtnsch luhdsahs. „Wajmums gan nau jau deesgan nandas un mantas, kam tad jums wehl wairak waijaga? Pateesi, memm, Muischsemneeze tawas un tehwa wezuma deenas tilai fuhrinatu, un juhs wehla to gauschi noschehlotu. Bet Greetina, ta ir gohdiga un laba, wina juhs zeenitu un mihletu; labaku wedeklu es tew nekad newaretu pahwest, mihla mammin!“ —

Plawsemneeze smagi nopuhtahs, jo winas mihksta firds pee dehla waimanahm saylaka. Bet wina bij jau no pirma gala til lohti pee tam eeradinata, sawa wihra gribi par weenigi labo un riktigo atsibt, ka wina wehl arween no jauna prohweja dehlam Greetinu no prabta isrunaht. Bet kad wina tomehr redseja, ka wifs puhlinisch un peerunafchana neko nelihdseja, wina wehl reis galwu nopurinaja smagi nopuhdamees, un tad gahja sawam wihram pakaf un atstahja stuhrgalwigo dehlu weenu paschu tur dohmās nogrimuschu.

Kahdas deenas wehla fehdeja jauns pahris faldas waldas nogrimis apafsch kuplahs leepas beesajods krumds, kas ap kahdu pakalni bij apauguschi un no fahdschus us to pusi eeslibpi nobeidsahs, kur pakalne Plawsemneeka mahjas atradahs. Kohkeem lapas wehl bij paretas un spiguloja trekna pawafara kohschunā, un putnini preezigi dseedaja winu sarods. Bet lai gan daba wisapfahrt wineem pawafara swahrkos tehpuses preezajahs un deija, un tuhstoschas pukites sawas dohbites preezigi faules stareem atwehra, tad tomehr tee abi jauneechi, kas, tā fakoh, schais pawafara preekos bij eetihsiti, no tam nelifahs wis aisgrabhti, jo to wareja no winu behdigeem waigeem noredseht. Meitenes kohscha galwina duseja us jau-

nelka pleza, kas wiau ar weenu rohku apfampis tureja, bet smagas afaras riteja pahr winas seedoscheem waigeem. Ari jauneklis lifahs noslumis un azis noduhris behdigi us semi skatijahs.

„Bagoidi jel wehl kahdu laizinu, Mahrtn, warbuht ka tawi wezaki taf reis taujahs peeluhgtees,“ meitene luhgdamees fazija. „Tas wineem teescham buhs grubti pazeest, kad tu winus atstahsi un aiseesi; tu jau esi winu weenigais azu preeks.“ „Ko man palihdi gaidiht, Greetin,“ jauneklis sapihzis atbildeja. „Gan esmu luhdsis un luhdsis, bet par welti; mans tehws to negrib ne dsirdeht. Winsch dohma, ka es stary swe-scheem par kalpune-istureschu; bet eekams tahs deenischkas mobkas zeeschu, gribu labal swe-schumā strahdaht un puhletees kā nastulohps, jo tad es taf meerigi waru pee tewim dohmaht, mana mihka Greetin!“

„Bet saki, kahdu galu gan tas reis nemsees?“ Greetina elfaja. „Es tewi aisdenu un padaru nelaimigu. Waj preefsch tewim taf nebuhtu labaki, kad tu Muischsemneezi prezetu? Peesmini taf sawus wezakus.“

„Neruna tā, Greetin, ar to tu mani padari traku!“ Mahrtnsch isfahwees fazija. „Ko? Waj gan mani til maf mihle, ka ir tu man to prezibu gribi eerunaht? Waj tu gribi no manim atswabinatees, Greetin?“

„Ak, Mahrtn, kā gan wari tā runaht!“ meitene eesfauzahs winu zeeti apfamdama. „Ihsti tapehz, ka tewi til karsti mihleju, es newaru gandrihs nemas to pazeest, tewi nelaimigu sinadama manis deht.“

„Paleez man tilai ustiziga, Greetin, tad jau gan reis wehl wifs par labu isdohsees.“ Mahrtnsch fazija un mihlinadamees glaudija meitenes mihksohs, dseltenohs matinus, kas is kohschas zepurites bij islibduschi.

Wifs pee winas bij tihrs un glihts, un newareja it nebuht jauneklim pahrmest, ka winsch scho beiwainigo engeliti til dsiki sawā firdi bij eeslehdsis. Winai bij patihkama seija un kohsch uswalks. Krushaina preewite aprohbeschoja flaiso, farkanbalto kalinu un tumschais sneebarstinsch un trunkainee swahrzini peesleedahs mihligi pee jaunekles. Mas selta krustinsch winai karajahs pee kruhtim, kā mihlaka schinkiba no winas falda Mahrtna. Wina bij til ihu laiku scheid fahdschu. Kad winas wezaki bij nomiruschi, wina tila no sawas mahtes mahsas, mahzitaja namsaimneezes, usnenta, zeetas seewas, kas jaunajai meitenei dsihwi deesgan fuhrinaja. No tahs mihlestibas stary Mahrtnu un Greetinu wina bij no ziteem dsirdejus; bet Plawsemneeka augstprabhibu pasihdama wina Greetinai zeeti aisleedsa katru tablaku fastapschanohs ar Mahrtnu. Tā nu tee abi tilai paslepen wareja satiktees. Bet schodeen bij laime, schodeen wineem listens atwehleja ilgaku laiku kohpā palikt, jo mahtes mahsa, scho swehtdeenas pawafari isleedatama, bij aisgahjusi us kaiminu fahdschu sawu draudseni apmekleht. Bet beidsiht Greetina isbihdusees usschahwahs, jo faule jau taisijahs patlaban schai deenai ardeewas doht un zaur dsiko juhru peldedama ohtro pusi semes lohdei apzeemoht, un kas wareja sinakt, waj mahtes mahsa jau nebij pahrnahski.

„Man jasteidsahs. Geschu mudigi pa taisnako zelu us mahzitaja muischu, teescham pahri par pakalni un pfawahm!“ Greetina bailigi fazija un gahja prohjam; bet Mahrtnsch winu pawadija til tablu zil wareja. Patlaban wini gribeja is krummeem islibst un no pakalnes us leiju dohteos, tē Greetina peepeschi istruhkabs, un, ahtri kahdus fohlus atfahpdamees, Mahrtnu wilka atpakaf beesumds.

„Mahzitaja lungs! wina isbihdufees eefauzahs un rahdija us beuka, kas akurahd tai zefina malā stahweja. gar kuru no kalna no-eijoht bij ja-eet garam. Bateesi tur fehdeja mahzitajs, apluhkodams sawā preekschā issteepdamohs klaijumu, kas no no-eedamas wafara faules mihligi tila apspigukohts, un faules stari fluhpstija no-eedami wina mihligo feiju. Winšch bij zepuri few blafus fuhnās nolizis un, kà lifahs, lafijis. Bet togad grahmata guleja us zekeem, jo wina azis luhkojahs klaijumā un apbrihnoja to dabas teateri, ko gaisma un faule wina preekschā israhdija.

„At Deews, kad tik mahzitajs muhs ne-eeraug!“ Greetina flehpdamees issauzahs. „Winšch teescham to mahdes mahfai pateiktu, un tad, at! — tad man eetu slikti. Tur pahpafalni mehš nu newaram wairs no-eet, Mahrtin, tas zetsch ir aisspohstihdts. Pat ari tad ne, kad es weena pati tur no-eetu, jo mahzitaja lungs mani eeraudhjis brihnidamees pratitu, kas man schē meschā weentulei ir jamekle.“

„Tad eesim ahtri pa ohdro zetu us mahjahm,“ Mahrtinšch atbildeja apgreedamees.

„Tur atkal teescham mahdes mahfai fastohpu, jo wina pa to zetu pahrnahs!“

Greetina waimanaja. „At, zil weeglyprahtiga es tal biju un nemas laiku ne-eewehroju! Ko lai nu eefahku?“ —

Baitu pilna un nesinadama to dariht wina kahdu laizinu stahweja blakam sawam mihlakajam, kam ari schini brihdi labš padohms bij dahrgs. Bet beidsiht wina preezigi pajehla azis, un, sawu rohku atkal Mahrtina rohka likdama, fazija: „Warbuht tas ir Deewa virks, ka mahzitaja lungs man to zelinu tur aisspohstijis. Ko dohma, Mahrtin, kad mehš mihligajam lungam sawu firds noslehpumu isstahstam, un wina luhdsam, lai winšch mums nahktu palihgā? Winšch ir arweenu til laipnigs un mihligs pret wiseem zilwekeem, un ir preeksch manim jau wairaf reises mihligu wahrdu pee manas mahdes mahfas aillizis un mani pahrstahjis, kad wina us manim bij dufmiga. Winšch jau ari ir mans aibildnis pehz mana tehwa mirschanas, un tadeht pateesi mums palihdschs, kad mehš wina til firsnigi luhgsim.“

Brihtinu apdohmajees Mahrtinšch to padohmu peenehma, jo wina behdigam liktenim tas tal newareja nefo stahdeht, un tā tad wina drihs stahweja brihnodama mahzitaja preekschā, kas tā klaijuma apluhkofchanā bij nogrimis, ka wina tuwofchanohs it nebuht nebij manijis. Greetina nu wezajam lungam stohstidamees isstahstija sawas firdsfahpes un mohlas, kuras wina ar Mahrtinu atrohdotees, un tad abi luhdja, lai mahzitaja lungs tal kahdu labu wahrdu aisseekoht preeksch wineem pee Plawsemneeka, ka lai winšch wina nodohmam wairs ilgal nepretojotees. Wezais laipnigais lungs usluhkoja lihdsjeetigi jauno pahri, kas wina preekschā stahweja, un kas winam tabdu karstu ustizibu parahdija, un kad nu Greetina jau fenaf wina mihlais luteklitis bij, un Mahrtinšch atkal kà kreetns, duhschigs sebnš winam bij pasihstams, ko winšch pats reis bij tristijis un eefwehtijis, tad winšch apsohlijahs ar Plawsemneeku par to runahd.

„Bet — mahzitaja lungs — — ko wehl gribeju luhgt,“ Greetina bailigi fazija un nofaunejusees darbojahs gar sawu preekschautu, „mahdes mahfa — buhtu dikti dufmiga, kad wina sinatu, ka mehš schodeen — ar — — ar Mahrtinu — — meschinā bijufchi un . . . . .“

„Nu, nu, redseschu, zil spehschu tew lihdscht,“ wezais lungs fazija un atmeta ar rohku. „Bet nu tik pohsees, ka teezi prohjam.“

Greetina mahzitajam firsnigi pateizahs un tad, no Mahrtina pawadita, feidsahs ahtri no pakalnes semē, un drihs bij is mahzitaja azihm pasudusch.

Bahri stundu wehlah, kad jau frehflis bij palizis un mehnesš sawu nedrohsho spohschumu pahpafahdschu un plawahm isplatija, fohfoja pa fahdschus eelu diwi wihri, dstitās waldās nogrimusch. Tee bij Mahrtinšch ar mahzitaju. Wezais lungs bij tuhliht tahs fwehtdeenas nowakeres preeksch tam isredsejees, lai waretu sawu apsohliochanohs peepildiht, ko winšch preeksch jauna pahra bij apnehmees isdariht, probti aissstahwetajs buht preeksch wina mihlestibas. Schini laikā winšch ari dohmaja Plawsemneeku wisdrohshaki mahjās atrast. Bet wisš bij par welti. Ir winšch pee zeeta wezaja nespehja ne-neeka isdariht. Beidsiht mahzitajs tahdu zeetsirdibu redsedams pee prohjam eefchanas aprahdams fazija: „Sargaitees, Plawsemneek, ka Deews juhs par juhfu augstprahtibu gruhti nepeemeckle, jo stahw rakstihdts: Re-eekaitinajeet sawas behrnus, un wai teem, zaur ko apgrehziba nah!“ Bet ir tas neko nelihdseja. Wezais dohmaja, ka winam taifniba. Mahzitajs noskumis aigahja un usmekleja Mahrtinu. Mahrtinšch bij dahrsā wifu to farunu paslepen noklausijees. Mahzitajs nu raudhija Mahrtinu apmeerinahd, un tā abi runadami aigahja atpakal us fahdschu.

Bet Mahrtinam ari bij zeeta galwa. Ko winšch reis bij apnehmees dariht, kad wezati winam wehl arweenu Greetinu leegs, to winšch nu ari isdarija. Pehz behdigas atwadischanahs no sawas raudadamahs meitinaš winšch atstahja tehwa mahjas un salihka kahdas juhdes attahlā fahdschū pee bagata fainneeka par puifi, lai gan mahde, negribedamawinu prohjam laist, waimanaja, raudaja un luhdsahs. — Mehneschi aistezeja. Wafara un rudens pahrgahja un beidsiht ari seema peenohza ar sawahm aukstajahm deenahm; bet wisš palikahs kà bijis. Nu gan Plawsemneeks no-prata, ka dehlu bij apwainojis, dohmadams, ka winšch pee fwefcheem ilgi wis ne-isturehs. Bet laut gan Plawsemneeze deesin kà behdajahs un waimanaja un nu jau pati ari dohmaja, ka weeniga behrna gribe buhtu gan ja-ispilda, Plawsemneeks palikahs nepeeluhdsams un nepahrgrohsams; jo ar stuhrgalwibu neka no wina newarohd isdabuhd, winšch fazija, un wina gan redseschoht, kurfch ilgal istureschoht.

Pehz aukstahs seemas atnahja agri pawafars, kas ar fa-weem siltajeem faules stareem meschōs un klaijumōs dabu drihs atdshwineja un to aptehrpa kohschōs, sakōs pawafara swahzindōs. Bet pehz tam eestahjahs ilgi pastahwofsch leetus laiks, tā ka wisi uhdeni tai apgabalā wisapfahrt breefmigi uspluhda un ir pat wismasaka upite bailes padarija, zaur to, ka winaš uhdeni leeliskam pahpafasteem wiknoja. No kalneem gahsahs uhdens eeleijā un pluhdus wehl pawairoja, un leetus it nebuht wehl negribeja beigtees. Likahs, ka dabas amofchi us muhschigeem laikeem buhtu atwehruschees un nabaga semei famaitafchana tuwotōhs.

Ir pat ta tik meerigi burbulodama upite, kas zaur fahdschus rohbeschahm tezeja, bij ispluhdusi, un platais plawuklaijums lihdsinajahs leelam eseram, is kura tik kohku gali bij redsami, jo stumburi mirka uhdeni. Plawsemneeka un Muischsemneezees fehtas bij zaur masu walni no pahppluhfchanas aissfargatees, un kamehr zilwefi spehji atminetees, nebij wehl ne-

kad tahdi pluhdi bijufchi, zaur ko fchihm mahjahm buhtu warejuschas breefmas usbrukt. Tã tad ari 2. Aprila wafarã kaudis meerigi aifgahja guleht. Bastarpam bij leels wehjsch fazehlees, no ka zereja, ka winsch besgaligajam leetum reis galu padarihs. Bet drihs pehz pusanaks eefahla pee eklamh tã ehmoti tshurksteht un burbulohht. Kaudis to nedfirdeja. Wini guleja faldã meegã eemiguschi. Wisur dsilfch klufums bij manoms. Tã peepeschi Plawsemneeks is meega isschahwahs, jo weens no wina kalpeem flauweja ar stipru duhri pee wina lambara durwihm. „Zelatees augfcham, Plawsemneek, uhdens nakt!“ kahda balis sauza isbihdufees. Semneeks ahtri no gultas islezis sfreij pee lohga, un — ko eeraug? — Wina mahjas stahw uhdeni! Uhdens grausch un laisa pee muhrem, it kã pagehredams, lai ir winu laisch eekschã. —

„Al Deews, dambis ir pahrrauts!“ Plawsemneeks stihws no bailehm eefauzahs un luhklojahs putodams pluhdõs, eeksch ka mehnesis ar sawu fchlihbo gihmi atspihdeja. Uhdens jau speedahs pret ruhthem un tezeja zaur zaurumeem un fchkirbahlm istabã. Plawsemneeks feewu us istabas augfcheeni uswedis pats kasku pahrgalwu steidsahs us laidaru, raudsht, kã lohpi-neem klahjahs. Sehtswidã ati kalpi jau puhlejahs elidami puhdami pa uhdeni peldoschahs leetas sãkerdami un paglabadami, un meitas brehkdamas un waimanadamas fabehdã us augfcheenem. Lihds padusehm uhdeni brisdams Plawsemneeks beidsiht laidaru safneeda, eeksch ka uhdens ari jau gohwihm lihds wehderam stahweja.

„Kaugi sirgus un gohwis tur preti us pakalni uswest, Zukum, lai maksã, ko maksadams!“ Plawsemneeks sawam preekschjaimneekam usfauza. „Nitas jau gandrihs pee spala; gribu redseht, ka mehã ar B. hteri tahs us kuhã-augfcheeni usdabujam.“

Tas bij breefmigs darbs, ko tee wihri eefahla. Gohwu maurofchana, sirgu sweegschana un wisu zitu mahjlohpu blaufchana saweenajahs bailigi ar fchahldamo wehtru un arween stiprak krahldameem un augumã augdameem uhdeneem. Lihds nahwei nokufis Plawsemneeks beidsiht, pehz besgaligeem puhlineem, aifwillahs us istabu atpakal, kas jau gandrihs lihds pusei ar uhdeni bij peepildita, tã ka gultas, istabasleetas un ziti daiki juku jukahm tur apfahrt peldeja. Ar fchauhchalahm Plawsemneeks tagad atgahdajahs, ka istaba weetahlm bij tohti fchwakra un wafarã stipri pahrlabojama. Kad uhdens tahs weetas atfneegtu, tad buhtu breefmas jo leelas. Istabã tãdeht wini newareja palikt. Wini zereja jaun-usbuhwetã laidarã dauds drohschaku patwersmi atrast. Bet istabã eekschã winam bij ja-eet, jo wina feewa weena pati tur bij augfchã. Plawsemneeze sehdeja winam cenahloht klusi un meerigi pee gehweles lohga un nonehmusees luhklojahs stihwi baiku pilnaja nakti. Wina bij laba, neenteefiga feewa, kas meerã dsihwodama preezigi sawas deenas pawadija. Bet tagad wina bij no tahm breefmahlm pawisam pahremta un tã kã apstulbota. „Al wihrin,“ wina waimanaja rohkas schnaugdama, „mihlais wihrin, ta ir Deewa sohndiba par to, ka mehã sawu weenigo behrnu is mahjahm isdsinahlm! Nu mums breefmigi tamdeht jajeesch.“

„Nepadari mani wehl trakaku, feewa, ar sawu besprahrtigu plahpaschanu,“ Plawsemneeks fapihzis eefauzahs; „behgsim labal is tahs istabas ahra, pirms ta pahrgalwu nefagahschahs.“ Bet wairak winsch nepaspehja isteikt, jo no isbai-

lehm pahremts un no besgaligeem puhlineem nokufis winsch bes spehka nokrita gar semi.

(Zurpma! beigums.)

Schahweta nauda.

Leischõs, Kurfemes tumumã, fur ari Latwju pehdas tel un mehle fkan, pusohtra gada atpakal wehl meefas dsihwoja kahds Leitis; bagats mahjturis, bet ari leels sikhstuls. Winsch nemas neprezejahs, naudu ween mihleja, un par ko tas kahdu grafi isdewa, bij til weenigi rupjais, sikhwais, prastais branduls. Labu weetu turedams, ilgu muhschu pahrlaisdams, brangus gadus redsedams, labu zenu dabudams, peningu (naudu) ween mihledams, to ween krahdams, taupidams, tas bij fã-raufis labu bagatibu. Sawas silberscheines winsch bahsa kahdã tshugunes pohdã un pohdu tureja pallehte, semẽ eeraaktu. Bagatajam sikhstulim nebij neweena radagabala; tas weentulis, kã meets pãfauledrohtajahs. Bezums tam pamasam bij peetuwojees un nahwe to fahla beedinahht, bet tas arween wehl krahja sawas silberscheines. Kahdã deenã krahjejs atkal jaunnu muhschulu pohdã lildams atrohd, ka wina papihri fahkufchi fwhiht un peleht. Nu tas ar skubu steidsahs tohs wehdinahht un schahweht. Bet fur lai atrastu tahdu weetu, fur neweena zilwela aqs to ne-eeraudfitu? Trihsreis tas lohshua ap wifceem pãfcheem un gar wifceem sehtmaleem, bet nekur newar atrast tahdu paslepenu weetu. Behdigi tas eet us lauku. Rudsi jau bij wahrpã. Zaur rudsulauku tezeja dsilfch, lihks grahwis. Grabwja lihkmã guleja leels apfuhnojis afmins. Leitis to afmini isredseja par sawa papihra mamona altari. Us ta winsch neh-mahs schahweht sawas silberscheines; jo rudsi wehju aistureja un neweenam zilwekam nebij eefchana zaur labibu.

Leitis sawas pelekõs, sakas, silas, farkanas un warawihknigas lapinas us afmina isflahjis pats us grahwmalas atklahschahs garfchtauku preezigi skatidamees kã nauda schuhst. Misha faulite ar saweem spohscheem stareem tam bersejahs ap degunu, kamehr behdigi aifpeesch naudas preezigas azis. Leitis gul un issteepjahs; nauda schuhst un faraujahs.

Retahl no Leischa mahjahm stahweja maks kroggelis. Kroggeli dsihwoja prasts Schihdels. Schihdelim bij wahja kehwhite. Kehwhite gahja arween Leischa druwã. Leitis to eekhlaja un Schihdam bes maksas ne-isdewa. Preekschpagahjuschã nakti kehwhite bij atkal pasudufi. Schihdinsch dohmaja: waj nu ta Leischa tihrumã jeb jau kuhli. Papreeksch winsch to mefleja pa kaimina druwahlm. Tam no nejauschi trahpãhs lihst pa to grahwi, fur silberscheines faulite sildahs. No tahleenes melnumu eeraudfijis, winsch to tura par sawu kehwhite un leen tai tshuhriikli klahht, lai Leitis to ne-eeraudfitu. Bet al tawu brihnumu! Schihds atdurahs us silberscheinkaudses. Kas wãreja buht laimigaks kã Zkinfch. Azumirkli tas aismirsa sawu kehwhite, kehra silberscheines un bahsa sawas asotõs par klahhtbuhdamu fargu neko nebehdadams. Paschu behdigu paspahrne paschahwis winsch steidsahs prohjam; Leitis wehl krahg sawu isbihjuschu bijumu waktedams. Behz laba brihscha tas atmohstahs un tufschu afmini eeraudfidams til ko nenogihbst. Winsch skatahs us semi un us augfchu, bet nekur neweenu papihriti ne-eeraudfijis eet fapihzis us mahjahm. Newaredams sawu sirdi sawaldihht winsch eet us krodhsinu behdas sl: h: inahht. Zkinfch to tahdu faskurbuschu eeraudfijis waiza: oij, kaimin, kas tew kais? Leitis atbild: Sahp eekschas; dohd weenu tsharku! Tsharku isdsehriã tas grib eet us mahjahm, bet Schihds to nelaisch,

kamehr tas wehl no wina pufes isdser us ohtras un treschas kahjas. Galwu apdullinajis Leitis eet mahjas, bet firds tam fahp deenā un nakti, kamehr tas pehz ihfa laika no firdehsteem wahrdinachts islaisch famu garu. Bet Schidinsch katrureis pee sawas kehwhite eedams klusi tshukst pee sewis: Kehwhite, mana selta kehwhite! Kad tu man atkal pahwehrstohs par aminsnaudu!

D.

Spehzigis wahrds.

Beektā gadu fimteni dshwoja Austruja kahds deewabijigs weentulis, Sewerinus wahrda. Lorch pilsehtu toreis beedinaja fara breejmas. Breesmigis eenaidneeks tuwojabs. Ugunš un sohbins bij drihsumā wina daka. Gedshwotaji wisi bij leelās behdās un bailēs. Sawās skumjās wini gahja pee Sewerinus, luhdja, lai winsch eetu eenaidneekam preti un to pee rohbeschas apturetu, un pahrrunatu, ka wairs nenahktu tahlak, bet greestohs atpakal. Sewerinus gahja. Dhtrā rihtā, peežas juhdses no pilsehta, winsch fastapa eenaidneeku. Pilns gohdbijibas, bet bes bailehm, winsch stahjabs kehniinam preekschā un wina apfweizinaja ar scheem wahrdem: „Meers lai ir ar jums, warenais kehniin!“ — Jhfi nu winsch kehniinam isteiza, ka tas, ar kura wahrdem winsch to apfweizinajis, esohht wina fuhthijs, un ka tas esohht tas meera leelkungs Jesus Kristus un griboht, lai ir winsch meeru turoht. Schis meera leelkungs pawehloht winam usfaukt: „Greeses atpakal, faudsi scho pilsehtu!“ — Un rē, kas noteel? Sewerinus weenteesigee wahrdi un gohdbijiga isklata aisgrahbj kehniin un — winsch nespehj wairs pretotees. Us reis wisa eenaidis beidsahs un meers stahjabs wina weeta. Kehniinisch pawehl, ka buhs atpakal greeses un — pilsehts ir isglahhts. Sewerinus nes un pasludina to preeka wehsti fawem tau-dihm. —

Bate si kristigs zilweks dauds eespehj. Wina wahrds, preekschshime un luhgshana eet pahr muhsu fapraschanu. un ir spehzigi, ja — wisu-wareni! — — H. D. B.

Zeet' klusu!

Rohdols: „Funahst — fudrabs, Klusu zeest — selts!“

Kuplā semes klehpi dufe
Sudrabs — selts un wari;
Zuhras dibeni fnausch kluf'
Dahrgu pehtu bari.
Sila welwi nakti spihd —
Swaigsnu, swaigsnu pulki,
Klusu stahw lihds daschu riht'; —
Tee tee debes tulki! —
Pukites gan fmarfchu dohd,
Uztinās spihd rafa; —
Plahpaht ne, — bet raudaht proht —
Neds ar' bahrah, — prafa. —
Ko tu, zilweks, no tam schkeet?!
Ko schee stahsta — mahza? — —
Klusu zeest ir dahrga leet' — ! —
Debes — seme mahza. — —

E. F. S.

Atbilda.

J. A. — R. Baru Zums fazibt, ka ori preeksch Kursemes krohna pagasteem ta leeta ir domehnu ministerijai eefneegta, ka ori preeksch wisseem krohna nowadeem zaur pag. lohzecku nomalkschanu (es dhirdu pa 10 kav.) teel yar dakteri gahdāhts. Befelais fwehj gan yar wisu gadu 10 kav. atlikt, bet kad fli-mam ir jawahrgit un ne-isteizamas fahpes jazeesch un ahrlies nau, tad ta ir ne-afsweramī gruhra leeta. Latw. aw. apgahd.

Latw. Awischu apgahdatajs: J. W. Safranowicz.

Sludinafchana.

Sludinafchana.

No Grobbinas pilsehta magistrates teel zaur scho wisseem finams daribts, ka pee nelaika Wofchingera laulata pabra atstahabs mantibas veederigais, Grobbinas pilsehta ar to nama-nummuru 75 apshmetais afunkra krohns, lihds ar dabru un lohpu-semi un wisa, kas pee ta veeder, 21. Mai f. g. scheit teefas-laika wairakfoblitajem uhtrupē tiks pahrdohhts, un ka tuwalee pahrdohschanaslitumi kuru teefasdeenu schibs magistrates kanjeleja ir eeflatami.

Grobbinas pilsehta magistratē, 16. April 1875. (Nr. 513.) Teefaskungs: W. Liliensfeld. Sekreteris: F. Rodrich.

Wisseem par eewehroschanu.

Tadeht ka zaur to wahrdu **Wengelmuischa**, ar to wairak muischas teel nosautas, dischadas juschanas zelabs, tad apalkschā rakittabs waldifchanas dara zaur scho sinamu, to scho **Wengelmuischu**, to wabizisti **Zarnikau** fawu un kas Widsemē, Mihgas aprinkt un Abdaschu-Wengelu basnigas-draudse atrodabs, us preekschu latwifst ne wairs **Wengelmuischu**, bet

Zarnikawu

fauks. (Adrese: pr. Rodenpols). Scho lai tadeht eewebro, kam tas ir finabt wajjadhigs.

Zarnikawā, 15. April 1875. Zarnikawas muischas un pagasta waldifchana. (S. W.) 2-3

Udses pagasta waldifchana dara zaur scho sinamu, ka 6. Mai f. g. no schi pagasta mogastinas, Udses muischa, 200 mebru rudsu, 50 mebru meeschu un 50 mebru ausu us wairakfoblifschanu tiks pahrdohhts. Behrjmuischas teefas namā, 18. April 1875.

Pagasta wej.: J. Stofet. Str.: G. Reichmann.

Sludinafchana.

No Grobbinas pilsehta magistrates teel zaur scho wisseem finams daribts, ka pee nelaika Schwaba laulata pahr atstahabs mantibas veederigais, Grobbinas pilsehta ar to nama nummuru 60/so apshmetais namē, lihds ar bobdi, pagalmja-ehlabm, dabru un lohpu-semi, 21. Mai f. g. scheit teefas-laika wairakfoblitajem uht-rupē tiks pahrdohhts, un ka tuwalee pahrdohschanas-noliblumi kuru teefasdeenu schibs magistrates kanjeleja ir eeflatami.

Grobbinas pilsehta magistratē, 16 April. 1875. (Nr. 516.) Teefaskungs: W. Liliensfeld. Str.: F. Rodrich.

No Jelgawas magistrates tiks 12. Mai f. g. us feschit gadit isdohhts wairakfoblitajem semeagabals, 7¹¹/₁₀ vubweetas leels, no kam pufe ir planku un pufe dahru. Tuwaks finas isdohd 2

J. Woldemars,

Jelgawā, leelajā celā Nr. 54.

Jouni laudis, kam buhtu wairakfoblifchana kaleja-amatu mahjitees, war mahjibā eestahtees Jelgawā, pastes celā Nr. 23, pee kaleja-meistera 2

Schmidt.

Wifadas sortes

jaunu silku

vahrdohd 3
Gottfr. Hermanis
Jelgawā, pee Dohb, wahrstem.

Dohbesē weens dshwolkis ar arumu-semi un planku ir isbrejams. Kam wairakfoblifchana buhtu to is-reht, war slabatās finas dabuht Dohbesē pee kaleja

Mittenberg.

Kohschamohs tinkus is melnāhs gumijas, kas behr-neem sohbu-nahlschānu atweeglina, pahrdohd

Rud. Schmidt,

Jelgawā, leelajā celā Nr. 21.

Baltu lohgu-glahfi wifada leelumā, **pud-baltu** glahfi preeksch lezecku-lohgeem un pagalmju-ehlabm, ehsafsebrwi un fernizu weedahwa 3

Jahseps Frank.

Tabē ehrgelneeks un skohlotajs, kas Wahzu un Latweeschu walodu proht un seminarijas jeb jitas labas skoblas eklamena atestati war parahdiht. weetu war dabuht Skohdas Luteru draudse. Kam wairakfoblifchā scho amatu peenemt, ar sawam alestah-tem lai weeldejahs pee Skohdas mahjijaja Lieventhal. Grabs-matas jarakita ar to adrese: An den Schodenschen Kirchenrath in Schoden (Meyau) pr. Eisenbahnstation Preeksuln.

Superfossats

is ta isflaweta sobrika no **S. Langdale** celsch Pustalees ir dabunams, ka ari apstelleschāns preeksch rudena teel preti nemtas pee 3

Ernesta Westermana un beedra, agentī Jelgawā.

Schodeen isnahza pirmāis nummurs no Semkohpibas laikraksta „Baltijas Semkohpis.“

Apstallešanas nem preti Jelgavā; „Balt. Semkohpija“ redakcijā. katolu eelā Nr. 2 un G. Allunana f. grabmatu bohde, katolu eelā Nr. 8. — Nihgā Kapteina f. grabm. bohde, leel. kateju eelā Nr. 4 un G. Winkmana f. bohde, Pehterb. abroillēbtas kateju eelā Nr. 18 un u. laukeem wifās tais weetas, kur libds fchm awifēs apstalleja. — Makfa bef weefubt. 2 r., ar weefubt. 2 rbl. 50 f. par gadu war ari uf 1/2 gadu waj uf 3 mehn. apstallebt. — Studinajumus nem preti G. Allunana f. grabmatu bohde.

„Darbs.“

Semkohpibas laika-raksts ar bildehm,

isdohts no

Richard Thomfona.

„Darbs“, kas isnahz lotru peektdeenu no 18. April sabtoht, ir pastellejams „Darba“ redakcijā un ekspedizijā, Nihgā wehweru eelā Nr. 6, pa 2 trevi augšā, schēbrfus preti braktu Buch drufatawai, un Ernst Plates f. drufatawai pēe Pehtera dāsnizās. Darbs maksābs libds fchl gada beigahm 1 rubl 60 f. un ar weefubtischānu par wasti 2 rubl 20 fap.; weens nummurs makfa 10 fap.

Wifus zeentijamus lungus, tom mnhfu semkohoiba rubp, lubdsjam pastellešanas weenem un apgahdabt, fchē Nlcht weeminedami, kas 10 eksemplarus uf weenu adrest pastelle, tas darubs 11 weefubtitus.

Zeeningem rakstneecem un korefondentem par sinu, ka mehs par originalrakstiem gribam atlibdinoht, pēe tam lubadami, lai minetei lungi mums fawus prafijumus sinamus daritu.

Redakcijas pastēs adrese: „Darba“ redakcijai Nihgā.

Въ редакцію „Дарбъ“ (Трудъ)

An die Redaction des „Darbs“

в г. Риги.

in Riga.

Studinajumus nem preti redakcijā no pulstien 11. libds 1. latru deenu un Ernst Plates f. drufatawai. Jelgavā studinajumus un apstallešanas uf laika-rakstu „Darbu“ nem preti G. Allunana grabmatu pahrohtawā, katolu eelā Nr. 8.

Schujamahs maschines,

kas preekfch lauka strohdereem lohti derigas un no dandseem til gauschi teef usflawetas, un kas ihpaschi zaur to israhdahs par lohti labahm ka winas weegli no sawcem galbineem war isnemt un tad lehti weft, kur gribedami, un ka ar rohku greefchamahs maschines leetaht; uf weetu dshwojoht atkal winas war ka labas ar kahju minamahs maschines bruhleht, — esmu atkal no jauna dabujis un peedahwaju, par winahm pilnigi galwodams, par wislehtatajeem tirgeem.

Jelgavā, paleijas eelā № 3. J. Friederichs. Jelgavā, paleijas eelā № 3.

No 10. libds 20. Juni f. g.

Wispahriga istahde

preekfch

industrijas, amatneezibas un semkohpibas raschojumeem

Jelgawā

Weidsamais weemeldees terminfch 15. Mai. Weemeldešanas libds ar usdohtschānu, kahdu rubmi wehles jahs, ir ja weefubta istahdeskomitejai. Preekfchratiti teef uf wagherfchānu tublit weefubtititi.

Izdaliti tiks fudraba un bronza medali, ka ari usflawefchānas rakiti.

Studinajumi preekfch istahdeskataloga teef apwehkinati ar 5 rubl. fudr. par oft-woufi un ir dribsumā weefubtumi.

Apstallešanas uf

semkohpibas maschinehm

if ta fabrika

Mansomes, Simes un Head eelfch Ipswich

nem awakfch labahm notaisfchānahm preti

Ernesta Westermana un beedra
maschinu fabriki.

Jelgavā, April mehn. 1875.

No zeisures atwehlehts. Nihgā, 28. April 1875.

Uhtrupe.

No Zircks Bedwahles muifchwaldi-
bas teef zaur scho sinams darihts,
ka 8. Mai f. g. gohwis un gohtenes
uhtrupē wairakfcholitajeem tiks pah-
dohtas Zircks Bedwahlē, pēe Zahbeles.

Wahrpās lastitus, dihgistofchus

Diwkanfchu meefchus preekfch fehklas

war dabuht pēe Dehtu fainneeka Kalnam uifchā (Hof
zumbergen). 1

Sahdschas welus,

stahs no Lappas Mahrtika, ir tagad isdruklabts un
par to zenu no 30 fap. fudr. war eksemplori G. Allunana
grabmatu pahrohtawā, Jelgavā, katolu eelā Nr. 8
dadunams.

Labu, frifchu, wirzotu

Kiachtas tehju

no W. Perlowu un dehtu
andelesweetas:

Familijastehju par 1 rubl. 20 fap., 1 rubl. 40 f.
un 1 rubl. 60 fap. fudr. mahzina;

Polutornijas labaks farkanigs tehju par
1 rubl. 80 fap. fudr. mahzina, un

Polutornijas wufu-tehju par 2 rubl. fudr.
mahzina — peedahwa

M. Kūhns,

Jelgavā, katolu eelā Nr. 23, pretim wifhehta wozaka-
jam Koege f.

Diwi rehdeneeku = selli

un diwi jauni mahzeffi, wiflabal tahdi, kas jau
pēe rehdeneka ir bijufchi, teef mekleti pēe Alberta
Drefchera. Jelgawas-Abrihgā Nr. 4. 1

Drahtsnaglas

wifadā leelumā peedahwa war lehteem tirgeem 3

Fadejewš,

Jelgavā, dshibohde pēe tirgus platfcha.

Zaur scho daru sinamu, ka fawu dshwo'li esmu
pahzehtis aif ejera warhteem Nr. 243, wifcha namā.

S. Sprink,

fchweejas-ustraugo.

No toutas bibliotekas ir jau obtrajs nummurs is-
nahfufi awakfch ta wirskafko Romeos un Julija,
fawā pateefiga, bet nelatmigā mihleffiba.
Stahs is Itālijas ar weenu ar pēerwehm iswufchlotu
bifdi, dabujams wifās grabmatu bohdes, ka ari pēe is-
deweja Schablowfky Jelgavā katolu eelā Nr. 9.
Makfa 20 fap.

No Bahrbefes latw. draudies preekfch pagann
mifiones tita eemakfati 10 rubl. fudr.

G. Seefemann,

Jelgawas wahju mahz.

Deriga grabmata preekfch eefwehtijameem
behrneem!

Mans behrns,

dohd man tawu firdi!

Makfa 15 fap.

Drufabts pēe A. R. Steffenbaeren un wchla.

(De Nlcht weefikums: Wafnizās un fchoklas sinas.)

Basnizas un fkohtlas sinas.

Weens Kungs, weena tijiba, weena kistiba.

Rahditajs: Sina. Gustas pulstens preefch flimneekem. Mfiones laya. Stahfisch. Dabwanas.

Sina.

No Merzendarbes. *) Birndeen, 1. Dezember tapa Merzendarbes fkohtla eefwehtita. Laiks, kas gan apmahzees bij, tomehr gohds Deewam jauks, ka laudis wareja nolikta leika ap pulstien 10. fapulzetees un to eefwehtifchanas brihtinu, kas wehra leekams un daudseem prahtus usmudina un faprafchanu atklahj ar pilnu preeku pawadiht. It agri jau ari zeen. Merzendarbes barona leelkungs ar fawahm mihligahm tehwu azihm laudis, kas bij fapulzetees, usmaidija un wisi ar preeku pilnahm jausmahm tam preti steiguschees un durwis atwehdami to apfweizinaja. Pa tahm starpahm, lamehr leelkungs fkohtlas namu jo labi apluhloja, ari zeen. draudses mahzitajs atbrauja. Bez nodseedatas 740. dseefmas zeen. mahzitajs tureja eefwehtifchanas runu, rahdidams, ka pagastis tamdeht dseefmas pehz fkohtlas, lai behrni te fanahdami mahzitohs fawas fidiis wiswairaf greest pee Jesu. Wifsch ir tas weenigs patwehrums un taisnis wadons, lai labpraht wina balsu flausam, ka ta laba gana, tam pakaf eedami un mahzamees itweens to frustu us fewim nemt. — Ari us wezaleem zeen. mahzitajs rahdidams, tohs paslubinaja ar gohdigu un deewabijigu dshwofchanu wifur palihdsibu sneegt un fkohtlas fehklu ne-fahridiht. — Tad wehl firsniyas patejibas zeen. mahzitajs dewa wifcem teem, kam tapati peekriht un it ihpafchi zeen. leelkungs, kursch fawam pagastam leelu palihdsibu un mihlestibu rahdiis pee fchihs fkohtlas, tam namu lihds ar grunti fchinkodams un daudis, kas tur flahht wehl bij waijadfigs, apgahdadams. Ka tehws par behrneem gahda, tapat ari muhsu leelkungs preefch fawem apafschneekem ir ruhpejees, teem kapitalus fakrahdams, lai pehznahkameem pateefi weeglums un fwehtiba nahktu. — Weidsoht zeen. mahzitajs to eefwehtija par fkohtlu ar frusta fihmi eefsch ta trihsweeniga Deewa wahrda. Tad nodseedaja dseefmu: „Swehti Kungs un fargi“ un draudse tapa atlaista ar fwehtifchanas wahrdeem. Ta tad lai ta Kunga azis atweru stahw par fcho namu deena un nakti. Te nu mehse redsam, ka augstu kungu rohkas un pilniga mihlestiba pee wifa laba spehj leelas, postahwigas un fwehtibas nesdamas leetas grunteht, kuras preefch daudis zilweku behrneem der par muhschigu fwehtibu un ustaisfchanu. Tapehz lai Deews ustura wifus augstus kungus un pateefus nama turetajus un it ihpafchi tahdus, kuru wahrdi par weli lauschu muté neskan, bet kuru rohkas darbi dsilu grunti fneeds, daudseem par ne-apzeramu laimi un fwehtibu. G. Sundur.

Par tahm pee Irlawas fkohtlotaju seminaru nodohmatahm jaunahm eerikthm efam jau ihsumâ pasinojuschi, ka kursemes muishneeku fchigada landags eewehrojohht tahs luhg-

fchanas un preefchâ likumus, kas tam bij preefchâ zelti, ir nospreedis par to gahdaht, ka no seminaru tohp atschkirta ta tur lihds fchim peeweenota riterfchastes pagastu fkohtla; ta tad seminaru dshwi warehs jo plaschaki un teizamaki eeriktht un ari tahs weenas riterfchastes fkohtlas weeta zelt wairaf, wifupirms 3 jaunahs pagastu fkohtlas. Pee tagadeja seminaru zel-fchanas no riterfchastes pufes zitureis tika preefch fkohtlas atdohtas 25 puhru weetas dahrsu- un lauku semes un turflahht kahdi 8860 rubli, bet turflahht ari tee pagasti bij no fawas pufes peepalihdsibu dewuschi; ta tad nu landaga kungi ir spreeduschi, ka pee atschkirfchanas teem pagasteem, kas zitureis palihdsibu fneedsa, buhs tagad to palihdsibu pee tahm jaunzelamahm fkohtlahm atkal atlihdsinaht un tiks tapehz teem pagasteem gruntegabali preefch fkohtlahm no 4000 rubl. wehrtibas us muhschigeem laikeem atdohti. Ka dsirdam, tad efohht fchee 3 semes gabali preefch jaunahm fkohtlahm nodohma nemti. 1) Grendfchu Megain trohgâ ar 112^{1/2} puhru weetahm semes (wehrtiba 2500 rubl.), kur pee tahs fkohtlas waretu peedaliht 95 Grendfchu mahjas. 2) Semes gabals no atmatahm un ganibahm pee leelzeta, kas no Tukuma gar Wihnschenkeem wed us Saldu, kahdas 5 weistes no tagadejas seminarfkohtlas, 70 puhru weetas leels, no 700 rubl. wehrtibas, tur waretu peedaliht 23 Irlawas, 22 Snayju un 21 Behtermuifchas mahjas. 3) Semes gabals starp Irlawas-Dahrtsemuifschu un Leites kesteru mahju, 51 puhru weetu leels, no 800 rubl. wehrtibas, kur waretu peedaliht 34 Irlawneeku, 32 Dagohles un 19 Abhawneeku mahjas. Riterfchastes pagastos buhs wairaf ka 4000 dwehseles, ta tad faprohtams, ka ta weena lihdsfchiniga fkohtla nespehja peetikf un japreezajabs, ka nu warehs isjeltees 3 fkohtlas ar sawu fewisfchu dsihwi us drohfcha pamata. Pagastu ruhpehtu pehz fkohtlahm redsedama riterfchastes komiteja, kuras isdarifchanâ ta leeta nodohht, jif ween waredama, grib laudihm wifadi palihga nahkt, ka tee lai tohp pee fawahm dedfigi waijadfigham fkohtlahm.

Ta tad nu joprohjam seminarus warehs buht flaidra fkohtlotaju fkohtla, kurai pametihs tik weenu neleelu behrnu klafi flahht, kur fkohtlotaji war fawas prohwas mahzibas tureht. Ta ustura nauda (wairaf ka 3000 rubl.) ko riterfchaste lihds fchim ilgadus dewa preefch seminaru un kas dalijabs ari us to peefajfchito pagasta fkohtlu, netiks wis masinata, bet wifa nu paliks preefch seminaru ween; bet kad nu ari fcho grib wehl paleelinaht, tad ari wifu to waijadfibu preefch tahm jaunahm eerikthm dohs no muishneeku kasee. Gerikte buhs tahda, ka warehs 60 seminar mahzeltus usnemt, kad nu no katra joprohjam par wifu usturu un fkohtlu rehfinahs pa 100 rubtu, tad eenahktu zaur to 6000 rubti, bet lai ari zaur tam nerafshs nekahds trubkums, kad seminaristu flaits nebuhtu tuhda tik leels, tad landags ir atwehlejis, ja waijadfiba buhtu, lihds 1000 rubtu peelikf, lai seminarus spehtu jo teizami fawu darbu west,

*) Sina drufjim nesebojusese ne zaur muhsu walnu.

jaunus kreetnus skohlotaju spehkus fagatawoht, no kureem swehtiba nahk us katru draudsi un kohpa atkal us wisu semi. Par scho leelu labprahhibu un dewibu no muischneeku pufes jo wairak japreezajabs, kad dsird, ka ir lohti dauds to daschadu naudas summu, kahdas wisas is ritereschafes kafes ilgadus tohp pasneegtas. Gribam te til daschas peemineht, ko sinam: Preeksch palihdsibahm us kreisflohlahm un zitahm widejahm flohlahm, ka jau sinojahm, ir 5000 rubli atwehleti; preeksch Kuldigas gimnasijas, kur jau lihds schim dewa pa 5500 rubli, ir nospreests preeksch flohmeisteru lohnes pahlaboschanahm wehl peelikt 3 tuhst. r.; preeksch Selgawas latw. kurlmeemo flohlas isbuhwehm 4 tuhst. rubli weenreis un 300 rubli ilgadus usturam; preeksch Zlustes flohlas 500 rubli; lohnes peelischanas preeksch Kursemes generalsuperdenta 1000 rubl.; preeksch asefeereem, meera lungeem, pilskungeem un wirspilskungeem istaifa pee 8 tuhst. r.; preeksch pilskungeem un aprinkateesu sekretereem 10 tuhst. r.; preeksch rekruschu komisionu ustura 1400 rubl.; preeksch Rihgas politehnikas flohlas 2000 rubl.; Sewastopolas eewainoteem 500 r.; preeksch bihbeku beedribas 150 r.; preeksch Behterburgas luteru flimneeku nama 100 r.; preeksch Behterburgas Jesus draudses 200 rubl.; preeksch Rihgas azu lasaretes 500 rubli; preeksch Kursemes weza mahtes flohlas 360 r.; preeksch brihwannahm semneekem Remeros 120 rubl.; preeksch 2 stipendijahm Kursemes semneeku kahrtas jauneeem, kas par mahzitajem studeere, 600 rubl. Ari preeksch Latweeschu awischu lasitajeem tohp 500 rubli pasneegti; ta leeta nahk ta: Preeksch pahri desmit gadeem, kur Latw. awises til 1 rubli makfaja, awischu apgahdataji redseja, ka ar til masu makfu grubti zauri nahkt un gribeja awischu naudu pazelt augstaku. Tad muischneeku landags parahdidams, ka winam lihdiruhp, ka laudis lai lasa un pee gaismas nahk, apsohlijahs 500 rubli no fawas pufes awischu kafei peemakfahk, lai newaijadsetu awises lasitajeem dahrdsinahk. Pastarpahm nu gan zour pa-augstinatu pasnaudu no 1871. gada muhsu awises makfa jau 1 1/2 rublu, un kaut gan winas, no Latw. draugu beedribas isnahkdamas, nemelle it nekahdu peknu dsiht un til grib zauri kluht, tad tomehr pee til masa tirgus (ir Mahj. weesis, ir Balt. wehstn. nem leelaku makfu nekamehs) til ta spehjam lasitajeem wehl til lehti pasneegt, ka landags wisus schohs gadus tohs 500 rublus wehl ne-atrauj, bet lasitajeem par labu ir ari atkal us nahkoshi 3 gadi no jauna atwehlejis, awischu kafei peelikt. Sinodami, ka muischneekem, kuras Deews wairak ar mantahm swehtijis, nahkabs weeglaki scho naudas teefu pazest nekamehs muhsu awischu lasitajeem, fanemam tad ar pateizibu ari scho labprahhibas dahwanu un wisus tohs minetohs upurus eewehrojohk leeziham, ka deesin waj weena no zitahm kauschu kahrtahm, kad ta tai wara un manta buhtu, til leelus naudas upurus no laba prahhta gribetu allasch preeksch ziteem pasneegt; tapehz sakam, lai Deews swehti un ustur tahdus lungus, kas netil ween gohda krehflos fehsh, bet ari ir tee pirmee us teizameem darbeem, kas nahk par labu wisoi semei.

Par luteru generalsuperdenti preeksch Warschawas aprinka ir eezelts lihdschinigais Wilnas draudses mahzitajs Ewerth. (Preeksch gadeem winsch bij par inspektoru pee Bauksas kreisflohlas.) 2. Merz bij jauna generalsuperdenta eeweschana basniza. Warschawas leela apata luteru basniza ar sawahm 3 galerijahm bij kauschu pahrpahrim pilna; 24 mahzitaji no tuvenes un tahlenes bij us Warschawu dewusches, ka

war pee jauna superdenta eeweschanas klacht buht. Deewakalposchana eefahkabs pulksten 10. un gahja lihds pulksten 1. Pulksten 10. nahza mahzitaji gara rinda, waditi no 4 superdenteem un 2 generalsuperdenteem un noschdabs altarin pa labai rohakai, wineem eepakat nahza atkal wisi lohzekli no Warschawas basnizteesas un basnizkolegijas ar sawu presidenti, generaladjutantu Minkwig, un apschdabs altarin pa kreiso rohku. Weidsoht nahza ari Pohlu semes pahrwaldneeks, generalgubernators grafs Kotzebue ar sawu laulatu draugu un ar wiseem augstajeem teefas lungeem. Pehz nodseedatas dseefmas tureja Zimer mahzitajs altara liturgiju un prahwists Manitius tureja sprediki par tahs swehtdeenas ewangeliumu. Atskanohk tai dseefmai: „Deews swehtais Garin pee mums nahz“, tee abi generalsuperdenti, Ludwigs un jaunezeltais Ewerth gahja pee altara; kad dseefma aplusa, tad generaladjutants von Minkwig ar ihseem wahrdeem usrunaja draudsi un tad ka konsistorijas presidentis lasija preekscha Reisara ukasu par jauna generalsuperdenta eezelshanu un uskakra Ewertham generalsuperdenta amata sibmi, to selta krusku. Lihdschinigais generalsuperdents, kas no schi amata isstahj, runaja firfnigus wahrdus us to, kas nu wina weeta eestahja un atsweizinajahs no teem kapulzeteem amata brahteem, kureem winsch par wirsganu bijs. Winam dewa atbildu, wisu wahrda firfnigas pateizibas isteikdams Blozkas superdents Borner, un tapat ari atkal apschweizinaja jauno wirsganu. Nu jaunais generalsuperdents Ewerth ar dedsi geem wahrdeem usrunaja Warschawas draudsi, basnizteesas lungus un wisus mahzitajus, un kad bij beidhis, tad prahwists Manitius ar Arona swehtishanas wahrdeem draudsi atlaida. Nahza nu wisi, ir pats generalgubernators grafs Kotzebue un peenefa katre farwas laimes wehleschanas jauna amata usnehmejam. (Peterb. Sont.)

Preeksch Widsemes jaunahs gimnasijas, kas no Widsemes muischneeku pufes Wilandas pilkehda tohp eerikteta, ir par direktoru apstiprinahs K. Gobeisel lungs. Ar August mehnesi ta mahziba tur fahktees un buhs weenlihdsiga lihds ar wisu zitu gimnasiju Baltijas gubernas. Pee gimnasijas buhs ari ta eerikte, ka tur peenems behrnus us wisu usturu. Kohrtelapa-chdinashanas un flohlas nauda kohpa buhs preeksch Widsemneeku behrna 350 rubl. par gadu un preeksch behrna no ziturenes 400 rubli; flohlas nauda ween buhs 100 rubl. par gadu.

Pee Behterburgas uniwersitetes isg. gada stahweja amata 73 profesori un preekschlasitaji, studentu klaitis bij 1123; leela pufe no scheem bij juristi (t. i. kas likumus studeere un us teefas lungu amateem fataifahs. Uniwersitetes usturs makfaja 348 tuhstioschu rublu. S.

Gultas pulkstens preeksch flimneekem

jeb:

deewabijigas dohmas un Deewa pecluhgshanas us isweenu stundu behdu laik.

Flimneekem tahs stundas ir lohti garas; meegs behg is noguruschahm azihm un dwehsele ir noskumusi un nemeera pilna. Tur tad flimajam ka mihtsch draugs peestahj, kad winsch pee katre pulkstena fischanas no jauna peemin to

Kungu un Wina swehtu wahrdu. Tas Kungs lai dohd, ka dascha dwehsele zaur scheem wahrdeem tiltu eepreezinata un no laizigahm leetahm raifita un pee tahm muhschigahm peefeeta!

Kad pulkstens sit 1.

Apdohma, af dwehsele, ka weenas leetas waijaga (Ruhf. ew. 10, 42.) prohti tahs, ka tas weens Kungs un Bestitajs Jesus Kristus tewi dabuhn nowest pee ta weena Deewa un Tehwa, jo weens Deews ir un weens widutajs stary Deewu un zilwekem, prohti: Kristus Jesus (1. Tim. 2, 5.), tas weenpeedsimis Deewa dehs, kas muhsu labad ir zilweks tapis, bes kura neweens nenahl pee ta Tehwa. Un tapehz ka tew ir likts weenreis mirt un tad nahks ta teefa, tad netaujees no zela nowiltees un maldischanas eerautees zaur to pasauli un tahm nihzigahm, neezigahm leetahm, bet us to weenu, ka waijaga, greef wisus sawus prahtus un wifas sawas dohmas. Us to lai tewi greefch ari schi weemellefchona un flimiba, zaur so tas Kungs tewi grib atwilkt no pasfaules noht, nemi ihpafchi, sawa klusuma un atgabdinah to weenu, so waijaga, lai tu sawu muhschigu labklahfchanu nepasaude. Kad es tikai swehts kluhtu! Ta lai ir sawas dwehseles weeniga ruhpefchanahs un zenschanahs.

Kungs Jesu, manas dwehseles jaukums, welz Tu pat manu firdi is tahm raibahm pasauls leetahm un dohd tai fatwehrt to weenu, ka waijaga. Tu ween esi mans palihgs un mans Bestitajs. Naifi mani wala no tahm simts faitchm, ar so ta grehziga pasaule mani welk pee sawis, raifi mani no tahs mihlestibas, ar so kerohs pee tahm nihzigahm leetahm. Dohd manai firdi duseht Tawa mihlestiba. Dohd swehtam tapt, Kungs Jesus, dohd Tawa debefi mantoh — zaur Tewi ween. Tas lai ir tas weens un wifas, so no Tewis tagad luhdsu, tas ir tas mehrkis, pehz kura mana dwehsele dienahs. Scho weenu dohd man Kungs Tawas leelas mihlestibas labad. Amen.

Kad pulkstens sit 2.

Diwi bauflibas galminus Deews tas Kungs ir dewis saweem laudihm. Pasemojees Wina preefcha un apleezini ar ihsti fatreektu un noslumufchu firdi, ka tu abus bauflibas galminus esi pahrlahpis. Lai tas tewi dsen, scheblastibu melleht, lameht wehl ir ischeblastibas laiks. Diwi zeki ir, pa kureem tee zilweku behrni staiga. Weens ir tas platais zelsch, kas us samaitafchanu aifwed; ohtrs ir tas schaurais, kas nowed us dschwofchanu. Pa kuru no abeem tu staiga, us kuren tawi sohli eet? Newilees, dwehsele, melle grehku noschelojchanu un ihstena tiziba Deewa scheblastibu, jo schinis diwi leetas stahw wifa kristiga dschwofchana. Atgreesetees no grehkeem un tizeet eelsch ta ewangeliuma, ta Deewa wahrds sawz (Mark. 1., 15.). Ta Kunga baufliba lai tewi dsen us atgreeschanohs no grehkeem, un tas sw. ewangeliums lai tewi eewelk tiziba, jo fchee diwi, baufliba un ewangeliums ir tas kohdols wifa Deewa wahrda, zaur so swehts Gars muhs wed us dschwofchanu.

(Us preefchu wehl.)

Misiones lapa.

VI.

1. Ka Austruma semes ewangeliuma mahziba weizahs. Turku walstis galwas pilsehta, Konstantinopolé, misiones beedriba no Amerikas ir leelu staltu bibbeles namu ustafijusi, kura Turku waloda pahrtulketas bibbeles un jaunahs deribas pahrdohd. No turenas roksta, ka lihds schim tur nesohht peedfchwofchi tahdu prafschanu un mellefchanu pehz Deewa wahrda, ka isgabjuschâ seemâ; tai weenâ Janwar mehnesi ween esohht pahrdohdas 2300 jaunahs deribas. No wifahm malahm fanahza Nuameda tizigi, kas hij lahrigi pehz tahs dschwibas maises un tahs grahmatahs pirkufchi tee newareja mitetees eelsch tahm lasiht, un wina mahzibas ar Nuameda mahzibahm falikt kohpa. Bibbeles pahrdeweji nu eefahza tapat, ka austruma pilsehtas ar wifadu prezi mehds dariht, aridsan sawu prezi va pilsehta eelahm issault. Bet kad nu wifas eelas atflaneja ta balfs: Indschil t. i. ewangeliums, tad tas bija Nuameda tizigahm aushm pa gruhti. Walstisrahte Turku apgaismofchanas ministers jautaja, kas no teem ministereem to esohht atwehlejis, ka tahdas grahmatahs tohp driketas un pahrdohdas. Neweens to negribeja nemtees us sawim, un wifis speedahs wirsu tam ahrwalstis leetu ministerim, lai aifleeds bibbeles pahrdohfchanu. Polizmeisters tika suhtihst tai bibbeles namâ; ar leelu brihuifchanohs winsch dabu redseht tahs 1000 un 1000 grahmatahs, kas te sakrahdas. Es spreeschu — ta winsch fazija — te buhs lihds 20.000 grahmatahm! Ne, winam tohp atbildehts — te ir wairaf ka 100.000, jo lihds pascheem behnineem tas nams ir peebahstis ar grahmatahm! Wehl eelaka brihuifchanahs; polizmeisters nebij tizejis, ka wifa pasaulé til dandf grahmatu esohht. Winsch prafija pehz ta driketaja; tas nebija mahjas, pehz teem direktoreem, tee ar nebij pee weetas. Resnadams, so dariht, winsch aifgabja. Pehz wina nahza trihs polizejas sulaini ar polizejashinistera rakstu, lai isdohd wifas tahs Turku waloda sarakstihahs grahmatahs. Direkters atbildeja, ka nedrihtsoht to dariht bes Amerikas presidentes wehstnefcha sinas. Nu atkal rakstija pee Amerikas un Englantes weetnekeem, lai to bibbeles namu aifflehd un aifleeds Turku waloda sarakstihahs bibbeles pahrdohd. Bet Englantes kehneenes wehstnefis atbildeja, ka jau 10 gadus atpalak Englantes waldischana Turku keisaram esohht sinamu dewusi, ka no tahs rektes ne-afkahppees, Turku semé likt bibbeles drukah un pahrdohd. Ta palika tas bibbeles nams ne-aifflehts un tas polizejas ministers no sawas weetas atzelté. Nu gan wehl ahrwalstis leetu ministers luhdja, lai aifleeds bibbeles pahrdohd us pilsehta eelahm, jo zaur tahdu darifchanu warohd nemeers zeltees un dumpis; bet atkal atbildeja, ka eelsch teem 16 gadem, lameht tas ir darihts, nekahds nemeers neds dumpis nau notizis. Weidsoht ministers luhdja, lai ne pahrdohdohd tahdas bibbeles, kas no Turku walodas ne-esohht apstempelatas; atbildeja, ka ar to buhssoht ar meeru, ja wifas no zitahm tautahm Turku semé eewestahs grahmatahs ar tapfchoht apstempelatas. Ta nu swehteem raksteem Konstantinopolé ir zelsch brihw, bet klusitim Turku walodineku firdis ehdahs ar eenaidu pret to ewangeliumu. Marksa eelsch Sibrijahs weens Nuameda tizigs, Mustafa, ar sawu deblu Ali, kas pee ewangeliuma atgreesufchees, sanemti un zectuma

ceemsti. Tē wineem fohlija leelu mantu, ja fawu tizibu aisleegfchoht. To nedarijuschi tee tapa nodsihti us Konstantinopoli, kur tee tika watā, bet tapa nosuhiti us Smirnu, kur tee stahw apakfch polizejas usluhlofchanas. Trihs kristiti fohlmeisteri aridsan Sibrija tapa nemti saldatōs un wehl tohp tureti Damaskū zeetumā.

Bee ewangeliuma weifschanahs dauds aridsan peepalihds tahs fohlas, ko misionēs beedriba wišōs Turku semes pilfehtōs tura un kur dauds Muameda tizigu behrni tohp audsinati un firdis eenem labu fehllu, kas sawā laikā isdohd auglūs. Weens neredsiģs bibbeles pahrdewejs, Abu-Selim par to leetu laisch jautas sinas. Weenreis winsch fatikahs ar trihs jaunekleem, kas runaja sawā starpā par ewangeliuma tizibu. Tee winu mihligi fweizinajuschi, luhdsa, lai jel wineem no sawahm grahamatahm ko leel islasiht. Ap to starpu isnahza no ta nama tur wihrs, preefch ka durwihm tee stahweja, un bahrgi uskleedsa tam bihbeles wihram, lai steidihhs prohjam, jo preefch sawahm durwihm winsch negriboht tahdas leetas pret likumeem noteekam. Bet tee jaunekli atbildeja: mehš esam Englandeefchu fohlā gabjuschi un dauds mahzijuschees, bet fchis wihrs dauds wairak mahš nekā mehš! Zitu reisi winsch dsirdeja seewu weenu wihru lahdam, un ko fchis atbildeja it rahmi: kam tu lahdi? juhfu wahrds lai ir: gan, gan! Ne, ne! kas pahri par to ir, tas ir no launa! Ta seewa brihndamees waizaja, kur to esohht mahzijeos? Schis atbildeja: fohlā. Zitu reisi atkal winsch apmekleja jaunu seewu, kas aridsan fohlā bij audsinata; ta ar mihligu prahtu bes apnikfchanas fawu wihru bij luhguš, lohpa ar winu bihbels lasiht un Deewu luhgt, kamehr winsch zaur winas dshwofchanu, bes wahrda (1. Peht. 3, 1.) peclabinahs, tam Kungam Jesum bij pade-wees. Wehl zitu reisi winsch eegahja pee weena flima, kas zaur peedferschanas grehlu fawu weselibu pasaudejis, guleja us nahwi. Winsch tam ar karsteem wahrdeem fludinaja no Jesus mihlestibas, kas ir nahjis tohs grehzineckus ispestiht, un ar to luhdsa Deewu, un wiš, draugi un pasihstami, kas klahst stahweja, lihds ar winu luhdsa, jo — tā tee fazija — winu behrni fohlā esohht mahzijuschees Deewu pecluhgt un lihds ar teem wezakeem luhds mahjās!

Sibrija weens wihrs no Armeneefchu (katolu) tizibas bij dabujis jaunu deribu un lasija eefsch tahs, zits, kas patš neproht lasiht, klausija winu lasam un tā no Deewa wahrdeem tapa fagrahhts firde, ka winsch wišū draudsi usmohdinaja us tizibu; tee weenu prahtigu wihru fewim erzehluschi par mahzitaju, kas wineem il fwehtdeenās fohlas namā islasa un iistahsta tohs fwehtus rakstus.

Peisija masa un nizinata Nestorjaneefchu (ewangeliuma tizigu) draudse palihds teem Amerikas un Bahseles misionareem, tumšā weetā ewangeliuma spohschumam likt spihdeht. Weens diakons (mahzitaju palihgs) ar wahrdu Pera, kas sawas draudses lohzeckus ar Deewa wahrdeem meelo, lasa ar teem Muameda tizigeem koranu un tohs pahrlēzina, ka Kristus ir tas zefsch, ta pateesiba un ta dshwiba, tā ka jau weens Muameda tizigu preesteris un aridsan ziti Muameda tizigi luhgusch, lai winus zaur kristibu preefchir

pee Kristus droudses. Tebrisi weens Mullah (t. i. Muameda tizibas preesteris) jau lizees kristitees un aplahrt staigadams kaifa to labo fehllu. Zits Nestorjaneefchu preesteris, ar wahrdu Dschana, kas to flaidro ewangeliumu fludinaja, no daudseem tapa eenihdehts. Weenreis pee wina atnahza weens wihrs, kas wineem tā runaja: Es eenaida pilns buhdams, gribeju nokaut neween teui, bet aridsan Jesu Kristu; bet tagad es fawu grehlu esmu atfinis, fali man, luhdsams, kas manim jadara, ka es waru fwehtigs tapt! Pateesi, mihlee lasitaji, Deewa wahrds ir ka finepa graudinsch, kas isaug par. leelu fohlu, un ka raugs, ko weena seewa nehmuš, fajauza starp trim puhreem miltu, teekams wiš faruhga! Wehrts pateesi, ka mehš pee ta darba rohkas peeekam! K. Gr.

Stahstinsch.

No dschrwehm nostahsta, kad wezee pa juhru fkreedami apkuhstoht, tad jaunee nemohht tohs us fawu stipru muguru un tā pahrnefoht pahr juhru us siltajahm semehm. Waj ta nau preefchsihme preefch zilweku behrneem, nepeekuidamu pateizibu rahdiht faweeem wezakeem?

Preefch luteru palihdsibas lahdes pee Zelgawas aprinka komitejas no 1. Janwar lihds 1. April 1875 ir eenahkusch: No Bauškas wahzu draudses 56 rub., Salgalas dr. 50 rub., Zelgawas latw. lauku draudses 19 r., Meschamuischas dr. 56 r. 44 kap., Sakahemuischas dr. 48 r. 10 k., Semites dr. 12 r. 27 k., Turoges dr. 19 r. 3 k., Keistates dr. 17 r. 30¹/₂ k., Bahrbeles dr. 8 rub., Zelgawas wahzu triad. kasnizos upuri 3 r. 80 k., no Lukuma latw. dr. 30 r., wiš lohpa **319 rubl. 94¹/₂ kap. f.**

Direktors: C. von Firkš.

Kafes waldineeks: J. A. Rankowsky.

Preefch Zelgawas latw. kurlmehmo fohlas eemakjati:

no Kursemes riterfchastes	150 rub. — kap.
" Schoensfeld k. Zelgawā	2 " — "
" Zelgawas latw. lauku dr. zaur z. Konradi mahzitaju	4 " — "
" Ahraifchu dr. fainneeka, Kuhles k.	5 " — "
" Simon Perre k. Pehterburgā	5 " — "
" apakfchwirfneeka J. Gihberg k. Zelgawā	2 " — "
" Dr. Blum k. Zelgawā	2 " — "
" Rubes mahz. Rosenberger k.	1 " 5 "
" Rubas draudses	1 " 95 "
" Lestenes dr.	5 " — "
" Greeses dr.	6 " — "
" Zelgawas Wahzu Triadibas abahm dr.	31 " 93 ¹ / ₂ "

Pawifam . 215 rub. 93¹/₂ kap.

Zelgawā, 21. April 1875.

Mahz. R. Schulz,
kurlm. fohl. direkt. no Kurs. wufes.